

Tietoa hybridi- ja sähköautojen käsittelystä ostajalle

Tämä ohjeistus on tarkoitettu vaurioituneen hybridi- tai sähköauton ostajalle. Se sisältää tietoa alan hyvistä käytännöistä ja toimintatavoista sekä sähköturvallisuuteen liittyvästä lainsäädännöstä ja viranomais määräyksistä. Sen tarkoituksena on parantaa turvallisuutta ajoneuvon käsittelyssä.

Yleisiä turvallisuuteen liittyviä huomioita

Hybridi- ja sähköajoneuvot sisältävät ajovoima-akuston ja muita korkeajännitekomponentteja, jonka vuoksi ajoneuvon oikeanlaiseen ja turvalliseen käsittelyyn tulee kiinnittää erityistä huomiota.

- Tutustu ajoneuvovalmistajan kyseistä automallia koskeviin ohjeisiin sekä ajoneuvon sähköjärjestelmän toimintaan
- Tutustu tarkasti tuotteeseen
- Selvitä ajoneuvon yleinen kunto sekä havaitut vauriot erityisesti akustossa ja korkeajännitekomponenteissa
- Huomioi tapauskohtaisesti ajoneuvon ominaisuudet ja sen vaikutukset kaikessa ajoneuvon käsittelyssä (siirto, kuljetus, säilytys, vianetsintä, korjaus jne.)
- Tutustu sähköturvallisuuslakiin ja viranomaisohjeisiin (Tukes ja Traficom)

Vaurioituneen hybridi- ja sähköauton käsittely edellyttää erityistä ammattitaitoa ja osaamista. Huomioi korjauksessa ja kaikessa käsittelyssä ajoneuvovalmistajan antamat ohjeet. Tarvittaessa lisätietoa kannattaa etsiä ajoneuvovalmistajan viralliselta edustajalta tai asiaan erikoistuneilta toimijoilta.

Vaurioituneen hybridi- tai sähköauton turvallinen käsittely

Hybridi- ja sähköautojen korkeajännitekomponenttien vääränlainen käsittely voi aiheuttaa hengen-vaaran. Akuston ja korkeajännitekomponenttien käsittely on sähkötyötä, jossa edellytetään sähkötyöturvallisuusmääräysten noudattamista. (*Sähköturvallisuuslaki 1135/2016*)

Korjauksessa edellytetään sähkötyöturvallisuusstandardin SFS 6002 noudattamista. Sähköajoneuvon korjaajan tulee olla ammattitaitoinen ja huolellinen. Lisäksi korjaajan on perehdyttävä sähkön vaaroihin sekä korjattavan ajoneuvomallin sähköjärjestelmään turvallisen sähkötyön varmistamiseksi. Ajoneuvon korjaaja vastaa korjatun hybridi- tai sähköauton (sähkölaitteen) sähköjärjestelmän vaatimustenmukaisuudesta ja sähköturvallisuudesta.

Turvallisessa käsittelyssä huomioitavaa mm.

- Tutustu aina autovalmistajan automallikohtaisiin ohjeisiin
- Varmista ajoneuvon tehty tarkastukset ja toimenpiteet (esim. vaurioanalyysi, sähköisten järjestelmien tarkastusraportti, akuston kunto ja tila jne.)
- Selvitä onko ajoneuvo tehty jännitteettömäksi, ja vaatiiko ajoneuvon korjaus myös ajoneuvon jännitteettömäksi tekoa ja korkeajännitekomponenttien irrotusta ennen korjausta. (esim. ajoneuvot, joiden korkeajännitejärjestelmä on ehjä, ajoneuvo jännitteellinen, mutta kori on vaurioitunut)
- Selvitä mitä merkintöjä on tehty havaittujen vaurioiden takia viranomaisrekisteriin
- Selvitä ajoneuvon uudelleen katsastuksessa mahdollisesti tarvittavat dokumentit
- Selvitä ajoneuvon mahdolliset takaisinkutsukampanjat (<https://takaisinkutsut.traficom.fi/>)
- Varmistu korjauksessa käytettävien osien vaatimuksenmukaisuudesta
- Huolehdi korjauksen aikana ajoneuvon merkitsemisestä, eristämisestä sekä ulkopuolisten henkilöiden varoittamisesta korkeajännitejärjestelmän vaaroista.

Muista että ajoneuvossa voi olla myös havaittujen vaurioiden lisäksi muita vaurioita. Hybridi- tai sähköauton akustossa voi olla fyysisen osuman tai kiinniajon aiheuttamien ulkoisten vaurioiden lisäksi sisäisiä vaurioita.

Ajoneuvojen ja niiden akkujen turvallinen kuljetus sekä säilytys

Huomioi turvallisuus ja säädökset ajoneuvon siirron-, kuljetuksen- ja säilytyksen osalta

- Lisävaurioiden välttämiseksi huomio ajoneuvon ajovoima-akun ja korkeajännitekomponenttien sijainti esimerkiksi autoa nostettaessa tai siirrettäessä
- Mikäli et itse huolehdi kuljetuksesta, on suositeltavaa tutustua etukäteen eri kuljetusyritysten vaatimuksiin hybridi- ja sähköajoneuvojen kuljetuksesta (kuljetusyrietykset, varustamot jne.)

Mikäli epäilet tai havaitset vaurioita voimalinjassa tai ajovoima-akustossa, huomioi mm:

- Turvallinen etäisyys muihin ajoneuvoihin, rakennuksiin ja muihin palaviin materiaaleihin
- Huolehdi akun kunnan tarkastuksesta dokumentoidusti mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja tarkkaile ajoneuvoa säilytyksen aikana
- Huomioi ajoneuvovalmistajan ohjeet esimerkiksi ajovoima-akun vaihdon tai korjauksen ehdoista
- Korkeajännitekomponenteiltaan vaurioituneen ajoneuvon kuljetuksessa tulee huomioida vaarallisten aineiden kuljetusta koskevan VAK-tiemääräyksen soveltuvuus. (*huom. hybridiajoneuvojen ja ajovoima-akun osalta VAK erityismääräykset 666 ja 667*)

Vaikka auton vaurioitunut ajovoima-akku olisi vakaassa tilassa ostohetkellä, akuston mahdollinen sisäinen vaurio voi johtaa pidemmän ajan kuluessa kehittyvään tulipalovaaraan. Mikäli autosta alkaa kuulua ääntä, siitä tulee savua tai auton lämpötila nousee, vaaran syntyminen on todennäköistä.